

Storia

"אל תיראו, התיצבו וראו את ישועת ה'" (שמות יד, יג)

לאדם אחד, עשיר מפלג, היו חפצים יקרים ומיוחדים. מיחד יותר מכל היה האסף הנדיר שלו – אסף של כלי סעדה יקרתיים: קנקנים מפארים, קערות יקרות-ערך, צלחות, סכינים ומזלגות – כלם עשויים מזהב טהור, משבצים באבנים טובות, חרוטים ומגלפים מעשה אמן. היה זה אוצר יקר מאד, וכל מי שזכה לראות אותו לא שבע מלהסתכל בו ולהתפעל ממנו.

לעשיר הזה הייתה בת, וכשבגרה הציעו לו שדוך בשבילה. החתן שהצע לו היה עני מרוד, והוא שמע בהתפעלות רבה על העשיר המפלג שעומד להיות ה"שוער" שלו. במיחד התענן החתן במה ששמע על אסף הכלים הנדיר והמפאר שבבית העשיר.

השדוך קם והיה, ואף נקבע מועד לחתונה. העשיר החליט שאת החתנה יערכו אצלו בבית בהשתתפות מספר לא גדול של מזמנים, וזאת כדי שהחתן יוכל להתרשם מן השלחן הערוך לתפארה ומהכלים המרהיבים. כשהגיעה החתנה והתחילו להגיש את המאכלים לשלחן, עלה הרק בפיו של החתן. תמיד הוא היה רעב כל-כך, חתיכת לחם פשוטה הייתה בשבילו דבר מיוחד, והנה – נותנים לו מאכלים כל-כך טעימים ומשביעים! מרב התלהבות מהאכל עצמו, החתן בכלל לא הבחין באיזה מזלג הוא משתמש, ולא שם לב אם הוא משבץ במרגליות או מעטר בצדפים פשוטים. הוא אכל ברעבתנות מתוך הצלחת, וקלל לא בחן את יפיה, וכך גם לא התיחס לשאר הכלים – כל-כלו היה מלא בהתרגשות מהאכל הערב והמשבח.

לאחר שנגמרו ה"שבע ברכות", פנה החתן ל"שוער" ואמר לו: "שוער יקר, שמעתי שיש לך אסף נדיר במיוחד של כלי אכל עשויים מזהב עם חריטות אמנותיות. אולי תסכים להראות לי את האסף?" השיב החותן בפליאה: "מה פרוש 'שמעתי'? הרי ראית אותו במו עיניך! אפה בעצמך החזקת את המזלג ואת הכף ואכלת מהצלחת – כל הכלים האלו היו מהאסף הנדיר והמפאר שלי!" כששמע זאת החתן, הרגיש מאד לא נעים. "באמת?! הגיב במבוכה, "בכלל לא שמתי לב. הייתי שקוע באכל, וקלל לא הסתכלתי על הכלים היפים..."

אומר המגיד מדובנא: בזמן קריעת ים סוף היו בני ישראל כמו החתן הזה. הם ראו מופתים מרהיבים ומפעמים, אבל מרב שהיו מבהלים ושקועים בדאגה ובפחד מהמצרים, מרב שהיו עסוקים בבדיחה מפניהם – לא היה להם ישוב הדעת להתבונן סביבם, לקלט ולהבין מה בעצם קורה פה, אילו נסים מפלאים הם זוכים לראות במו עיניהם!

לכן אמר משה רבנו לעם ישראל: "אל תיראו! התיצבו וראו את ישועת השם!" הרגעו, עזבו את הבהלה והפחד. אם יהיה לכם ישוב הדעת, תצליחו להתבונן בכל הנסים שסביבכם ולהתפעל מכל מה שהשם מראה לכם ברגעים היסטוריים אלו!

גם אנחנו צריכים לזכור ולשים לב לכל הטובות שהשם עושה אתנו. לפעמים, מרב שאנחנו חושבים על דברים אחרים, אנחנו לא שמים לב לטובות שהשם עושה לנו. לא פעם מתלוננים על מה שלא הולך כמו שאנו רוצים, במקום להתבונן בכל מה שכן מצליח. עלינו לפקח עינים ולראות כמה חסד וכמה טובה השם נותן לנו בכל רגע ורגע!

פְּרִשְׁת בְּשֵׁלַח

בני ישראל יוצאים לדרך

עם ישראל - עצום בגדלו - יוצא ממצרים עם ילדיו ומקנהו והדרך רחוקה ולא ידועה. מי יראה להם את הדרך? שלח לפנייהם הקב"ה את עמוד הענן ביום, ואת עמוד האש בלילה - שהיו הולכים לפנייהם להנחות את דרכם. כבר בצאתם, באו נכבדי מצרים ללזותם, ונהגו בהם כבוד גדול, נגנו לפנייהם בכלי זמר, הריעו בחצוצרות וכל הדרך אמרו להם: "ישראל היקרים, צאו לשלום, ותשובו לשלום, והנוגשים שהתעללו בהם בעבר - היו בוכים ומצטערים על מעשיהם, והבטיחו לישראל שכשיחזרו אליהם - יתנו להם מכל טוב מצרים, וינהגו בהם בכבוד. כך היו מדברים אתם דברי חנפה. כשראו זאת משה ואהרן פחדו שהנה ירצו בני ישראל לחזר למצרים... עשה להם הקב"ה נס, וקפצה להם הדרך, ותוך דקות מספר כבר הגיעו לסכות שרחוקה מרחק רב ממצרים. המשיכו בני ישראל בדרך, אולם לא הלכו דרך ארץ פלשתים, שקרובה יותר למצרים, אלא סובבו דרך והלכו דרך המדבר. ומדוע לא הלכו בדרך הקצרה? - הסבה לכך היתה בגלל ששלישים שנה קדם לכן הלכו כמה מבני שבט אפרים ורצו לעלות לארץ, אך עת הגאלה לא הגיעה, ולכן שלח ה' את הפלשתים להרגם. לא רצה הקב"ה שיראו ישראל את עצמות אחיהם, יבהלו וירצו לשוב למצרים, ולכן עקם להם את דרך דרך המדבר, וסבה נוספת: מפני שרצה הקב"ה לעשות להם נסים גדולים על הים, ולהאכילם מן במדבר. חלפו שלשה ימים, ואז אמרו להם משרתי פרעה: "כעת מחיבים הנכם לשוב למצרים, שכן הבטחתם שתצאו לשלשה ימים בלבד!" אמרו להם ישראל: "הקב"ה הוציאנו ביד רמה, ואיננו חוזרים למצרים!" כשראו כך המצרים, התחילו להכותם, אולם בני ישראל היו חזקים מהם ונלחמו בהם, עד שמתו חלקם, והמעטים שנותרו בחיים, רצו במהירות לספר לפרעה.

באותה השעה המשיכו בני ישראל בדרךם וחזרו לאחוריהם - למקום שנקרא 'פי החירת', ליד ים סוף, מקום שהיה סגור מכל עבריו. כששמע פרעה כי לשם הגיעו - בטוח היה שתעו בדרך, אז אמר לעמו: "בואו נרדף אחריהם, ונחזירם למצרים, ושוב יהיו לנו לעבדים!" - "בואו! כלנו באים!" הריעו המצרים וכבר לקחו עמם רכב ופרשים ומהרו לרדף אחרי בני ישראל, עד שמצאו אותם חונים על הים.

קריעת ים סוף

חנו בני ישראל מול ים סוף, כשלפתע שמעו קול שעטת סוסים מאחוריהם. הם הביטו לאחור, ונחרדו למראה עיניהם: המון רב של צבא מצרים, רכב ופרשים, ובראשם פרעה, וכלם מתקרבים אליהם, נחושים להחזירם למצרים, ואף שרו של מצרים שבשמים - מרחף מעליהם.

פחדו מאד בני ישראל, שהנה הכל היה לשוא, וכעת כלם חוזרים מצרימה, מיד הקימו קול צעקה וזעקו אל ה'. הם החלו לטכס עצה מה לעשות, חלק מן השבטים אמרו: "מוטב שנפיל עצמנו לים ולא נחזר למצרים." "חלילה לנו למות!" טענו שבטים אחרים, "מוטב שנחזר להיות עבדים במצרים ולא נטבע בים." בני שבט יהודה ויוסף היו נכונים לקרב: "בואו נלחם עם מצרים!" ושבטים אחרים אמרו: "נצעק עד שיתבלבלו המצרים ויברחו." כך התדיינו אלה עם אלה, ואז פנה אליהם משה ואמר: "התיצבו וראו את ישועת ה', והוא לבדו ילחם בעבורנו!"

ובינתיים, הלכו המצרים וקרבו לבני ישראל, שהמשיכו והתקדמו בחשכה לכוון הים. חצים רבים שלחו המצרים לכוונם, אך ראו זה פלא, עמוד הענן היה עומד בין מחנה ישראל למחנה מצרים ובלם את החצים, והיו החצים חוזרים לאחוריהם - הישר אל המצרים.

והנה כבר חשו בני ישראל את המית גלי הים, אימה גדולה נפלה עליהם, ואף אחד לא העז להכנס לתוך הגלים. לפתע - קם נחשון בן עמינדב משבט יהודה ובבת אחת קפץ אל תוך הים, כשראו זאת בני שבט - קפצו אחריו, ואחריהם כל בני ישראל. באותו הרגע אמר הקב"ה למשה: "נטה ידך כלפי מעלה ויבקע הים לשניים!"

בן רגע - החלה רוח חזקה נושבת, ולפתע נבקע הים לשניים, ובני ישראל חשו עצמם פתאם עומדים על קרקע יבשה, כשמשני צדיהם - מימין ומשמאל - חומות של מים קפואים.

כל הלילה הלכו ישראל ביבשה שבתוך הים, שרים ומזדים לקב"ה על הצלתם המפלאה, ושנים עשר שבילים נוצרו - לכל שבט ושבט. גם עצי פרי צמחו להם שם, ויכלו לקטף מפריהם ולטעם.

והמצרים מאחוריהם ממשיכים במרדף, וכשראו את הים שנבקע - נכנסו גם הם לתוכו, אולם ברגע שאחרון היהודים יצא מן הים - אמר ה' למשה לנטות את ידו על הים - ובבת אחת חזר הים לאיתנו.

כל פרשי מצרים, החילים והסוסים, החלו להטלטל בין הגלים מעלה ומטה, עד שטבעו כלם במצולות הים.

שירת הים

בני ישראל יצאו מתוך הים, ובעיניהם ראו את הים חוזר לאיתנו, וכשראו את גופות המצרים נפלטות על שפת הים - ידעו שכעת בני חורין הם, ומעתה איש לא ירדף אחריהם להחזירם לעבדות. גם אוצרות המצרים נפלטו לחוף - והעם אספו אותם לתוך כליהם. אז שרו משה וכל העם שירה, הודו לה' ואמרו: "אשירה לה' כי גאה גאה..." ועד היום אומרים אנו בכל יום את אותה השירה. גם מרים אחות אהרן לקחה את התף בידה, וכל הנשים יצאו אחריה בתפים ובמחולות.

מים במרה

המשיכו ישראל לצעד בחום המדבר, כשלושה ימים ללא טפת מים, עד שהגיעו למרה, כשהם צמאים מאד, והנה לפניהם - מעין מים! שמחו בני ישראל, אולם השמחה לא ארכה זמן רב, שכן מי המעין היו מרים ולא ראויים כלל לשתייה! "אויה!" קראו בני ישראל, והתלוננו למשה: "מה נשתה? צעק משה אל ה', מיד הראה לו ה' עץ, ואותו השליך למים, וכן רגע נהיו המים מתוקים וטובים לשתייה!

אכל מן השמים

המשיכו ישראל והגיעו לאילים, והנה לפניהם 12 מעינות מים צלולים, ושבעים עצי דקל - מהם קטפו ישראל תמרים, אכלו ושתו לרב. לאחר מכן הגיעו למדבר סין, והנה גלו בני ישראל כי לא נותר להם מה לאכל, שכן המצות שלקחו עמם ממצרים אזלו, ומה יאכלו מעתה? באו בני ישראל למשה ולאהרן, בטענות: "הלואי שהיינו נשארים במצרים!" - בכו והתלוננו, "שם היה לנו אכל, וכעת כלנו נמות ברעב!" שמע ה' ואמר למשה: "לך ותגיד לבני ישראל כי מעתה - בכל בקר - אביא להם מן - לחם מן השמים, ובערב - אתן להם בשר!" ואכן, כפי שהבטיח הקדוש ברוך הוא - כן היה. בהגיע הערב, הופיע לפתע שלו - עוף שמן, בעל בשר רב - ואותו היו ישראל צדים, מבשלים את בשרו, ואוכלים לתאבון. ובעת שעלה הבקר - עלה הטל ופתאם גלו בני ישראל תחתיו שכבה לבנה דקה ומחוספסת על הארץ. "מן הוא?" - מה זה? שאלו בני ישראל ענה להם משה: "זהו הלחם אותו הבטיח הקב"ה להוריד לכם, ואותו תלקטו בכל בקר". אז פרט בפניהם משה את דיני המן: "אסור לכם לקחת כמה שתמצו, אלא לכל אדם - עמר אחד ועוד אמר: "אסור להותיר מן המן, אלא לאכלו עד תמו, כי מחר שוב יוריד הקב"ה מן מחדש". וכך היה בכל ימות השבוע. בקר בקר ירדה כמות של מן, שהספיקה לכלם. לצדיקים ירד המן בסמוך לפתח האהל, שלא יטרחו לאספו, ופשוטי העם ליקטו אותו מן השדה. לאחר שכל העם סיים ללקוט - היה המן שנותר נמס, והפך להיות נחל מים, והיו האילים והצבאים שותים ממנו, והיה טעמו - כטעם גן עדן. רק ביום שישי ירדה כמות כפולה, וכל אחד ליקט כמות כפולה לכבוד שבת, ובנס נותר המן טרי וטעים בשבת ולא הבאיש.

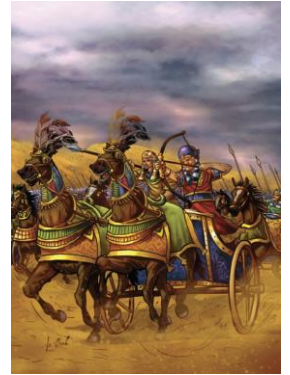
מלחמת עמלק

לאחר שעזבו בני ישראל את מדבר סין, הגיעו למקום ששמו 'רפידים'. ונקרא כך מכיון ששם רפו ידיהם מן התורה והמצוות, ולא היתה אמונתם בה' חזקה כבתחלה. כאשר הגיעו לרפידים, החלו לצעק למשה: "תן לנו מים", והחלו לריב עם משה: "למה העליתנו ממצרים?!" בא משה לפני הקב"ה ואמר לו: "מה אעשה לעם הזה?" אמר לו ה' לקחת את המטה ולהכות בו את הסלע שנמצא בחרב, וברגע אחד נבע מן הסלע הים של מעין של מים חיים, שאותם שתו בני ישראל בצמאון. למקום הזה קראו 'מסה ומריבה'. ראה הקב"ה את רפיון האמונה שלהם ותלונותיהם, והחליט להעניש אותם. לשם כך שלח את עמלק האקר להלחם בהם. ומי היה עמלק? - נכדו של עשו, בנו של אליפז. שהתרבה ונהיה לעם שלם בשם עמלק, שכל רצונו היה לכולות את עם ישראל, באותה שנה ששנא עשו את יעקב. באותה התקופה היו כל העמים רועדים מפחד בני ישראל. לאחר שראו את הנסים ושמעו על מה שארע למצרים, אף עם לא העז להלחם נגדם. רק עמלק, בשנאתו ובאכזריותו החליט להתעלם מן הפחד, אפלו שידע כי ה' נלחם לישראל, ואין לו סכוי לנצחם.

מִיד כְּשֶׁרָאָה מֹשֶׁה אֶת עֲמֶלֶק - אָמַר לַיהוָשֻׁעַ לְבַחֵר אֲנָשִׁים גְּבוּרִים וַיֵּרְאֵי חֹטָא, שִׁילְחָמוּ, וְאִלוּ מֹשֶׁה עָלָה עַל רֹאשׁ הַגְּבֻעָה עִם אֶהֱרֹן וְחֹר - בְּנֵה שֵׁל מְרִים. שָׁם יֵשֶׁב וְהָרִים אֶת יָדוֹ כְּלַמְעֵלָה, וְכך - הָיָה יְהוָשֻׁעַ וְאֲנָשָׁיו מִתְגַּבְּרִים וּמִנְצָחִים אֶת עֲמֶלֶק, וְכִשְׁהוֹרִיד מֹשֶׁה יָדָיו - הָיוּ עֲמֶלֶק מִתְגַּבְּרִים. וְלִכֵּן אֶהֱרֹן וְחֹר תִּמְכּוּ בַּיָּדָיו, עַד שֶׁנֶּצַח יְהוָשֻׁעַ וְהָרַג אֶת כָּל הַגְּבוּרִים שֶׁבְּעֲמֶלֶק.

אָז אָמַר ה' לְמֹשֶׁה לְכַתֵּב אֶת כָּל הַדְּבָרִים לְזִכְרוֹן בְּסֶפֶר, וְנִשְׁבַּע כִּי הוּא יִמָּחֶה אֶת עֲמֶלֶק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם, וְכֹל עוֹד לֹא יִמָּחֶה עֲמֶלֶק - לֹא יִהְיֶה כִּסְאוֹ שֶׁל ה' שָׁלֵם.

Quiz

Per ogni immagine indovina a che parte dell parashà si riferisce

12

50

7

Lo studio "Avot Ubanim" di questa settimana è stato offerto da Se Lilui Nishmat Regina Rina bat Zula Mazala ve Rahamin

